
Мы туляемся

з абозам

і начуем

пры дарозе:

сёння – пад Вялікім Возам,

заўтра – на Вялікім Возе

Марыя Паўлікоўска-Яснажэўска

Выбраныя вершы

п



паэты планеты



Марыя Паўлікоўска- Яснажэўска

Выбраныя вершы

*Пераклад з польскай
Ганны Янкута*

Мінск
Выдавец Зміцер Колас
2022

УДК 821.162.1-1
ББК 84(4Пол)-5
П21

Серыя заснаваная ў 2016 годзе.

Рэдкалегія серыі:

Л. Баршчэўскі, Зм. Колас, І. Крэбс,
А. Хадановіч, Г. Янкута

Пераклад зроблены ў межах стыпендыяльнай праграмы
«Kolegium Tłumaczy» Інстытута кнігі.

Пераклад зроблены паводле выдання:

Maria Pawlikowska-Jasnorzewska. *Złote myśli kobiety. Poezje
zebrane*, Prószyński i S-ka, Warszawa, 2019.

На вокладцы:

*Войцех Косак,
Партрэт дачкі, 1934.*

ISBN 978-985-23-0186-2

©Дызайн серыі. Русецкі М. І., 2016.
©Ганна Янкута, пераклад, 2022.
©Афармленне. Выдавец Зміцер
Колас, 2022.

Гісторыя пра чараўніц

(Historia o czarownicach)

Бліскалі тры бліскавіцы,
ляцелі тры чараўніцы,
ляцелі ў небе высока над намі,
часам знікалі ў хмарах,
і дзесьці там, у абшарах,
д'ябал, д'ябал чакаў іх на Лысай гары
з залатымі рагамі.

Адна з іх – з рудою грываю –
на мятле імчалася крыва.
Гэй! Гэй! Гэй! Гэй!
Другая, як моль, сівая,
на качаргу закінула ногі,
паўжывая.
Гэй! Гэй! Гэй! Гэй!
А ў трэцяй нябогі,
падобнай да чайкі-трашчоткі,
быў на зіхоткіх пасмах вянок з яснымі,
сарванай у месячным бляску
цёмнай ночкай на сенажаці,
цела каціным тлушчам ільснілася, вусны былі
як казка,
а вочы гарэлі пакутай распуснай.
Ляцела яна на лапаце.
Гэй! Гэй! Гэй! Гэй!

На Лысай гары пад трыма крыжамі
д'ябал уссеў страхотны і разлажыў цяпельца,
хвастом абкруціў сваё цельца,
абхапіў капыты рукамі
і чараўніц пытае:
у той, якая з рудой галавой,
і той, другой, ледзь жывой і сівой,
і той, якая як месяца срэбнае шкельца –
за што яго пакахалі.

І кажа яму рудая:
«Кахаю цябе, шатане,
за нястомнае пешчанне і цалаванне
і любасць табе вяртаю.
Вось дык муж!
Ты – мой вечны кон!
Абкруці мяне, як вуж,
увайдзі ў мой сон!
Усё – мана, апроч тваіх абдымкаў,
трохкутнікаў у зорцы Саламона,
і я да іх лячу, як бліскавіца,
праз процьму кажаноў і праз начную дымку,
лячу шалёна!»

І кажа старая, сівая,
рапуха з рапух:
«Цела маё – пустая пячора,
час выкраў адтуль увесь яе дух.

І такое бывае.
Кахалі мяне князі яшчэ ўчора,
уладцы сусвету і нават Бог!
Ды час мае раскошы не збярог:
цяпер я – вухавёртка ці макрыца,
а для цябе зіхцяць мае багацці,
ты хочаш імі спакусіцца.
У бляску месячных промняў
прыходзіш ты да мяне,
стаіш ля маёй пасцелі
і прагна шукаеш у цела майго труне
душы маёй квет асфадэлі,
якім ты яго запомніў,
цяпер ты адзіны, адзіны, хто хоча чагось ад мяне.
Таму за табой я цягнуся ў няўмольным сне
і кахаю цябе, кахаю, шатане,
за тваю пяшчоту, за гэтае дзіва – жаданне!»

Д'ябал маўчыць, барада па грудзях бруіцца.
Глядзіць ён на трэцюю, гожую, чараўніцу
і кліча яе да сябе, абдымае за плечы,
а ў ядлоўцы чуецца шоргат нечы,
і ціхія словы плывуць, маркотны спеў лебядзіны:
«Мяне сюды гоніць смутак адзіны,
смутак парывісты –
жаль бязмерны:
каханы Ясік не быў мне верны.
Адкінь сумненні, шатане,

не крыўдзі мяне бязвінна,
каханнем плаці за каханне,
жаданнем – за трымценне,
хоць ты – толькі цень між ценяў
і Божае насланне.

Забяры мяне дадому,
не аддай мяне нікому –
ні людзям і ні багам,
ні ворагам і ні сябрам,
бо ніколі яшчэ не казалі
і не чулі раней ніколі,
каб д'ябал грэшнай душы не памог у нядолі!»

Чарнеюць крыжы на Лысай гары да світаньня,
скачуць у коле белыя духі і спрытныя здані.
Гэй! Гэй! Гэй! Гэй!

Туманы і жоравы

(Mgły i żurawie)

Пільнуйце апошнія летнія хвілі –
гадзіннік вястуге зялёную казку,
а ў ёй – нежывыя драбкі кашанілі...
Надзень матыліныя крылы і маску,
блукай і насіся – далёка і блізка, –
шукай па кітайскіх альтанках у жалі
(туманы і жоравы... неба так нізка...)
вачэй, што цябе па імі называлі.

Пільнуйце апошнія летнія хвілі –
зялёныя вееры дрэў залацяцца.
Жанчына, якую хвалілі, любілі,
блукай у прысадах, ля плота, на пляцы,
калі ж у трысці засваволіць вятрыска,
падказкі пытай у паўлінавай хвалі
(туманы і жоравы... неба так нізка...),
дзе вусны, што сэрца б тваё цалавалі.

Час – кульгавы кравец

(Czas krawiec kulawy)

Час, гэты Час, кульгавы кравец,
з вусам кітайскім, сухотнік-хітрэц,
мне бясконца абрэзкі паказваць гатовы,
іх дастаўшы са змрочнага схову, –
чорны, буры, зялёны, вясёленькі ў краткі,
адамашкай цвяліць мяне, зрэб'ем на латкі.

Раз – і нешта гарыць серабрыстым
ды мігціць дарагім аметыстам,
і вясёлка на згіне

аж хрусціць у тканіне...

Закрычала я: «Лепшай няма для сукенак!»

Толькі Час, гэты Час, не прыхільны да мараў паненак:
«Мушу гэтую штуку для неба адкласці,
хто пабачыць яе, той зазнае найбольшае шчасце».

І, схавайшы сувой у шуфляду,
мне сукно падабраў ён у тон... шакаладу.

Крыху пра дамавіка

(Niesco o domowiki)

Дамавік, па-японску Фукуракудзю,
карысны ў гаспадарцы, калі з ім не сварыцца,
ён любіць, каб на ноч пакідалі яму людзі
сподак з малаком і булку з карыцай.

Сядзіць ён маўкліва, працуе рухава –
расшывае бліскучымі ніткамі шаты,
а як шчасце збягае (звычайная справа),
ён пракуду за вуха вяртае дахаты.

Вяселле

(*Ślub*)

Запалілі грамніцы,
завялі прыпеўку
ля алтара,
прыцягнулі жаніцца
адну дзеўку
і кагосьці са двара.

Ксёндз з салодкай усмешкай і, як заўжды, па-кітайску
звярнуўся да ўдзельнікаў цырымоніі.

Маткі смяліся ад жалю
і плакалі ад весялосці,
на бюстах склаўшы далоні.

Пасля чаго наваспечаную маладзіцу ў вуалі
акружылі натоўпам цудоўных гасці,
а на хорах зларадна раскланьваліся легіёны –
чырвоныя немаўляты і крылатыя эмбрыёны –
і гнеўна адганялі рак і ракавыя ўтварэнні,
якія яшчэ ўчора залезлі пад скляпенні.

Балотнік

(Błotnik)

Па стальной глазураванай твані,
поўнай неба, камянёў і лесу,
нібы ветрам знесеная квецень,
веерамі крэслачы паветра,

беглі дзве гарэзы на забаву,
каб насмерць затанцаваць маркоту,
пацеркі і перліны гублялі,
і вярталіся шукаць іх потым,

беглі, знікшы і панікшы ў танцы,
у пантофлях, белых і ружовых,
а на тванным срэбраным гасцінцы
пазяхаў Балотнік бесталковы.

Кінуў ён на іх савіны погляд –
і лятух у безупынным вальсе
за шаўковыя хапае ногі,
пакідаючы на іх адбіткі пальцаў.

Ружовая магія
(Różowa magia)

На залатой фаерцы
спалю ружовую ружу,
потым вока прымружу,
дадам чалавечае сэрца.

Не забівае заклацце,
труціць не будзе джала:
іншых я не чапала –
нішчу сваё багацце.

Не пацярпіць нявінны,
я варажу не крывава:
у чарадзейную страву
ўласнае сэрца кіну.

Я (*Ja*)

Жыло тут дзіцятка – вясёлае, пульхнае. Потым сканала.
Па доме насілася з лямантам – здымкі дагэтуль у зале,
пасля замаўчала, сышло, і ніхто не прыкмеціў навалы,
хаця яго моцна любілі і шкадавалі.

Калі яно з дому знікала, не чулася крыкаў і віску.
Сукенкі і цацкі цяпер на гарышчы, дзе тлее ламачча.
Магуля калісьці да позняе ночы люляла калыску,
а сёння яго ўспамінае і нават не плача.

Адно ў нас імя, і з дзіцяткам нас блытаюць гэтым.
Яго не хавалі ў труне ці ў магілцы мышынай.
І вось яно ў коміне стогне начамі, забытае светам,
бо месца яго заступіла чужая жанчына.

Пташка

(Ptaszek)

Пташка-ідыётка
з племені гультаек
без штаноў і ботаў,
што ваюе з коткай
і фарсіць істужкай,
маці колькіх яек –
круглых ідыётаў,
руда-шызай тушкай
села на галінку,
вылупіўшы вочы,
і кляне ў лістоце
гэткую ж крэтынку,
а пасля сакоча
поўнае дурноцце.

Скрадзены верш
(*Wiersz ukradziony*)

Касцёлам лес паўстаў – і заржавеў.
Скляпенне, бы валошкі ў вышыні,
бялёса сініць змрочныя муры...

Ідзе праз бор вятрыска, дзясак стары:
ён дзьме на кандэлябры срэбных дрэў
і гасіць лісце – іскры і агні.

Бабуся
(*Babcia*)

Гадоў праз пяцьдзясят сядзе за фартэпіяна
(на той момант ёй стукне семдзсят чатыры леты),
бабуся, якая насіла гарсэты
і перажыла вайну, нудную нечувана.
У яе часы трамваі насіліся па магістралі,
самалёты толькі асвойвалі хмары,
а людзі ў тэлефонах не глядзелі на твары,
а толькі чулі тых, з кім размаўлялі.
Бабуся памятае цмока, Крака і Ванду
ці прынамсі Міцкевіча і Пілсудскага,
бабуся, якая захаплялася джаз-бандам,
а лісты ёй насіў паштальён, і пасылкі ў нагрузку.
Яе маладосць марна мінула без кікімабіля,
біяфона, вірацыкла і астрадактыля,
і яна, гледзячы свой бляклы фільм з кропляй пяшчоты,
наярвае на фартэпіяна старажытных факстроты.

Цёткі

(Ciotki)

Яны не былі як феі, не выглядалі прыгожа,
былі рашучымі, кіслымі і фланеллю падбітымі,
не мелі шыкоўных кудзерак і стройных ножак,
ні падкручаных веек, ні вочак блакітных.

Усё ў іх было сур'ёзна – дзеці, кветкі, лядоўня,
ні парфумы, ні бздураў, муж заўсёды пад бокам,
мірна яны засыналі і ў маладзік, і ў поўню,
поўныя сілы курынай і жытнёвага клёку.

З іх толькі цётка Лілька, крохкая чараўніца,
што выглядала як фея і парыжская лялька,
пёркі насіла ў прычосцы, цюлевыя спадніцы
і цалавала сябровак, прыпадняўшы вуальку.

Ды яе неўзабаве знеслі змрочныя хвалі
травеньскай навальніцы і начной каламуты...
Плакалі зрэбныя цёткі – ах, яны не спазналі
смаку палкае жарсці... і пацучынай атруты.

Геліятроп

(Heliotrop)

Тое, што немагчыма прамовіць, цяпер і ніколі,
узляцела на хвілю і ўпала з зіхоткае хвілі
на задумлівы геліятроп – ён разросся па коле
і абпырсканы водарам сонца і свежай ванілі.

У лістоце завісла і ў травах яшчэ залаціцца,
але вось у зямлю працякло, у тугое бадылле,
ды паспела забіць мінака – матылька-чужаніцу,
што для пацераў крылы складаў і сканаў ад бяссілля.

Сірэны

(Sireny)

Пахне гарошкам на беразе надвячоркам,
ля берага плешчуць хвасты ў аздобе з пены.
У моры плачуць сірэны,
бо мора – горкае.

Жанчына ў моры

(Kobieta w morzu)

1

У чорным бліскучым уборы
і шлеме, што баграй згарае,
яна заходзіць у мора
як сонца, ды з іншага краю.

2

Загайданая ў хвалях павольных,
залюбяная ў пене белай,
акіян яна цвеліць свавольна,
той жа сніць яе мёртвае цела.

3

Дрэме жанчына ў зморы,
бледныя рукі расклала.
Хвалі – яе пакрывала,
яна аддаецца мору.

4

Мора дыбіцца, непаседа,
агортвае хцівым рухам,
і вось яны – Лебедзь і Леда
пад лебядзіным пухам.

5

Як ракавіны на пляжы
(іх плыні ў глыбі сабралі),
яна на пяску паўляжа –
і хвалюецца разам з хваляй.

6

Выйдзе з вады памалу,
кроплі страсе з далоні –
слёзы шчасця з бяздоння,
якое яе абдымала.

7

Бы скарб, што вынесла мора,
зіхоткі – аж вочы рэжа, –
яна спачывае ў гуморы
на міндальным пяску ўзбярэжжа.

Бяспека

(Bezpieczeństwo)

Вы баіцеся за мяне? Дарэмна.
У свеце небяспечны кожны рух,
але ці прыме ратаўнічы круг
сірэна?

Вялікі Воз
(*Wielki Wóz*)

Мы туляемся з абозам
і начуем пры дарозе:
сёння – пад Вялікім Возам,
заўтра – на Вялікім Возе.

Матыль

(Ѕта)

Фатэль, і стол, і свечка з краю,
і раптам хтось аб свечку – шарк:
матыль у полымі згарае,
нібыта Жанна д'Арк.

Фота

(Fotografia)

Калі твае – зямля і ўся пяшчота,
раней такога шчасця не бывала...
А застанеца толькі фота –
так мала...

Сляпая

(Ślepa)

Гарэзуе май – і таму я сляпая,
ды чую, як бэзава пахнуць кусты,
і толькі вуснамі адчуваю:
гэта не ты...

Жураўлі
(*Żurawie*)

Жураўлі ў крываваых нябёсах –
гэта ключ, што ў асеннім макроцці
адчыняе дзверы маркоце
па бясконцым адлёце.

джаз-банд

(jazz-band)

выюць цюцькі клацаюць зубамі
квохчуць куры
плачуць коткі колькі смутных нотак
дзікія вар'яцкія віхуры
гэта шчасце наша цюцькаў котак

факстрот

(fokstrot)

пацалункі з фларыды
імёны ў англійскім стылі
пад зорчатым сцягам
банджа стогне і вые
танцуем ці гэта вы мяне раптам за плечы схапілі
танцуем
ці гэта я вам кінулася на шыю

трэба хадзіць у масцы

(trzeba chodzić w masce)

пайшла я туды ў масцы і палярыне
вочы звузіўшы
як сярпы-паўмесяцы
шчасце мяне не пазнала
і пачало са мною размову весці
не ведаючы, што гэта я
якую яно ненавідзіць
і лёс мяне не пазнаў у віхуры балю
але між іншых прыкмеціў
і падумаў: а зраблю я прыемнае
гэтай чужой кабеце

Каралева Зімы

(Królowa Mrozu)

Вось Каралева Зімы ідзе праз алеі,
і вакол яе завіруха шалее.
Вусны яна сціскае, збялелыя трошкі,
а на шапачцы – снежныя стужкі і брошкі.

Ліст у яе: белы аркуш, чорныя словы,
з іх нараджаецца холад зімовы,
Каралева ідзе да ракі. У вачах яе – іней.
Скокне яна ў раку – і рака застыне.

Цемнасмрэчынскі лес
(Las Ciemnosmreczyński)

З белых скал, з высокіх сцен,
з гор, святых і стромкіх,
нешта грэшнае ўпала і схіл ручаямі пасекла,
а ўнізе расплюхалася хвалямі, выбухнула варонкамі,
і вырас Цемнасмрэчынскі лес.

Зялёнае пекла.

Зверху – холадна, востра, цнатліва,
а тут – цёпла, душна, прагніла,
чорны торф корміць грудзьмі монстраў-пражораў:
рамонкі ў рост чалавечы, хвашчы, якіх зямля не насіла,
букі з цягліцамі волатаў, ідалы і мандрагоры.

Сюды спусцілася рэшта нячыстай сілы,
тут Крывавы Манах і Крывавы Пастух
жывуць і сапуць у балотах блеклых,
пужаюць і рыкаюць глуха.

Жыццё, выгнанае з чыстых гор, тапырыцца, гойсае, б'ухае,
і скачуць дрэвы, што грэшна зрасліся

ў Цемнасмрэчынскім пекле.

Сям'я чараўніцы
(*Rodzina czarownicy*)

Клянуся вас любіць да дамавіны,
суквецці цыкуты, ажурныя гронкі бузінныя,
пугач, маладзік, беладонна, гіена, рапуха,
вязамо з чамярыцы,
тытунь, пасівелы як лунь, і яго пацяруха.
Я, ведзьма без качаргі,
з сэрцам, тугою падшытым,
што сумуе па дэмане несамавітым
і ўглядаецца ў свет, бы ў шклянны чарадзейны шар,
люблю цябе з усіх сіл і ўсіх чар,
сям'я чараўніцы –
благая, такая дарагая...

Пчала

(Pszczoła)

Нашто я ляцела ў чужыя краіны –
няўжо каб здабыць яшчэ трохі маркоты,
гэтага горкага мёду,
эсенцыі,
якой запоўніцца хутка павінны
залаты вулей
маёй экзістэнцыі?

Медузы

(*Meduzy*)

I

Баранчыкі – бы трытоны,
з пысак крапае сліна.
Сузірае сонца над морам
кучаравы бландзінчык.
Вада ад ундзін гусцее –
ад медуз у прамоклых муслінах.
Мора цягнецца і расцягваецца
ў паўдзённай цішы і зморы.
Мядзяны парус рыбацкі
злёгка праз сон ківае...
А на хвалях – цацка жывая:
медуза квітнее ў моры.

II

Неяк ішла я ўзбярэжжам
і пільна глядзела навокал,
бо ў свеце было толькі тое,
што я магла тады бачыць,
на пяску ляжала медуза
і чула, што хваля побач,
але да яе не даходзіць
і толькі кліча і плача.

Падняла я з пяску калеку,
фіялетава згустак смутку
(хай і мяне так ратуе
Той, хто чакае пакоры),
і паклала яго на хвалі –
медуза заслізгала хутка,
як радасці звон маўклівы
што знікае ў адкрытым моры...

III

На пляжы ляжыць мужчына,
які патануў нядаўна,
і глядзіць як музыка, якому
граюць на хвалях музы,
чужы і халодны для тых,
хто спрабуе вярнуць дыханне
вуснам яго – ліловым,
як крыж на целе медузы.

Жанчына-Ікар

(Kobieta Ikar)

Жанчына-Ікар ляціць даўжэй,

бо яна лягчэйшая.

Яе ўздымае паветра і вецер трымае.

Лунае яна без надзеі, смяецца як гейша,

а потым падае – цяжка,

як камень.

Чарнакніжка Парыжа

(*Czarownicy Paryża*)

1

На *rue Pigalle*, у сціплым гатэлі,
што ўбіўся між крамаў з салатай,
мадам Каль чытае запячатаныя лісты і бярэ
ўсяго сто франкаў.

2

На вулцы *Fromentin la mère Duval*
на кававай гушчы яна варожыць.
Уздыхае. Гаворыць тое, пра што ты хочаш маўчаць.
Кава пахне трывожна
на ўвесь пакой.

3

На *rue de l'Echiquier* варажбітка Жэрап
у прытульным салоне з маляванымі медуніцамі
ціха расказвае табе тое, пра што ты хочаш забыць.
Яна ведае цябе лепш за сястрыцу
родную.

4

Яна сучешыць, як маці, ва ўсім дапаможа,
параіць джынаў – магутную мафію.
Твой крыўдзіцель затрымціць ад успамінаў,
калі вы разам праколеце яго праклятую
фатаграфію.

5

На бульвары *Hausmann* жыве чарнакніжніца Сара.
Яна шукае ў крыштальным шары тваё мінулае,
падфарбаваныя вочы мружыць, узважае чары.
У Парыжы пра розныя чулі
цуды.

6

У «Ратондзе» туляецца звялая жанчына,
убогая чараўніца – у яе мядзяныя косы.
Яна табе за кавай на картах таро варожыць –
прашэпча важнае імя і пасля косіцца
на твой твар.

7

Яна бярэ тваю далонь і глядзіць пры свечцы,
паказвае пярсцёнак Венеры і знакі шчасця:
шасціканечную зорку там, дзе збягаюцца лініі,
і на згіне запясця
бранзалеты лёсу...

8

Жабрак усяго за некалькі сантымаў
дорыць табе прадказанне – шматок паперы
з кветкай, планетай і вершам на твой дзень нараджэння.
І ты даеш яму веры:
гэта – на шчасце.

9

Медыум Зінах з парога гаворыць па-польску.
Ён бачыць над табой зіхоткае кола. Раіць жыць у надзеі.
«Хай салодкая музыка ціха плыве ў тваё сэрца.
Сціхне галас, і той пачуе цябе, хто ўмеє
слухаць».

10

А факір Хамам-бей у сваім гняздзе з ядвабных фіранак
мерае цябе позіркам – жалезным, простым, глыбокім.
«Не шкадуй пра сны. Куры опіум шчасця,
думаі пра новыя мары.
Навошта чапляцца за сон? Хапаць аблогі
ці дым?»

11

Хісткі трыснэг ад цябе вецер ласкава адхіліць
і, можа, прыхіліць пальмы, каб водарам атачалі.
Помні пра вечны рух. Тут ніхто пра цябе не думае.
Усё – толькі ветру хвалі,
любі іх – і досыць».

12

У цёмных падворках, мансардах, падвалах справа і злева
жыве чарнакніжжа Парыжа – яны як рапухі,
як змеі і совы, пакрытыя пер'ем нацюрны
і на Нотр-Дам-дэ-Пары вастравухія
пачвары...

Цень бабкі

(Cień babki)

Бабка, надзеўшы анучы –
муслінавы шлейф цягучы
і турнюр з павуціны
(вусцішная карціна!) –
соўгаецца без ахвоты
зданню з уласных фота
і ў парку – пахмурным чыстцы –
кружыць завялым лісцем.

Памерлая лялька

(Umarla lalka)

Ляжу я, бы памерлая інфанта –
пасля гульні хоць адпачну дасхочу,
парык садралі і памялі транты,
і закаціліся кудысьці вочы.

Мяне ўжо не цягаюць недарэкі,
не тузаюць ядвабную чупрыну,
і я пустэчаю вачніц гляджу скрозь вейкі,
як кінутая цацка і павінна

глядзець – у час, нядужасцю апанаваны:
«Што гэта значыць?» – у сябе пытаю.
Няўжо было зашмат пакут для парцяляны,
што пачынаю жыць я ад адчаю?

Жанчына і Каруза

(Kobieta i Caruso)

Гнецца балкон разеткамі,
выпукліваючы ружы,
а я як марыянетка –
адкрыю вочы, прымружу,
сяджу разам з ім на балконе,
трываю сонца і дожджык,
калі пяе ў патэфоне
салодкагалосы нябожчык.

Восень

(Jesień)

Ружы ржавеюць у шыры,
выбеленай дажджамі,
з небам зямлю яны сшылі
дрыжыкамі і шыўкамі.

І ўсё цяпер фарбы згушчае,
псуецца і весціць напасці,
ды не назаўжды, ад адчаю,
а ненадоўга – ад шчасця.

(Magnolie chylą na bok ciężar białych twarzy...)

Магноліі схіляюць цяжар бялюткіх твараў.
Не трэба больш пра смерць,
калі навокал – столькі мараў.
На лавах пад камлямі – пялёсткаў крутаверць.
Не трэба пра жыццё,
калі смяецца смерць.

Акацыі

(Акасје)

З нетраў белых акацый,
едуць, быццам з вакацый,
вагоны туманоў
у розныя бакі.

Над імі ззяе месяц –
трывожны, трапяткі,
як муха, разгайданая
ў сетках гравітацыі.

Букі
(*Buki*)

А ажыны павучыну
выпускаюць без закліццяў
у сутонне, дзе нубійскую раскошу ўзносяць букі,
іх узносяцца запяці, і на тым унебаўзяці
сонечныя бранзалеты ім куде старанны дзяцел.

Цяжарная (*Ciężarna*)

Як экзатычна, маці,
груз ты цягнеш вялікі,
рэдкае ў нас багацце –
гэты твой бляск дзікі.

Цвеліш цывілізацыю,
цёмнае ўзнёшы ўлонне,
над курганом іскрацца
вочы па-новаму сёння.

Ззяй у шкельцах вясёлкай,
начыста выгалі броўкі,
на гарбузе сваім голкай
выведзі татуіроўкі.

Золата аддаеш ты,
плацячы за каралькі?
А ўсю сябе дарэшты –
за крыклівую ляльку?

У горадзе ты ваяўніца
супраць гарачкі руху –
як прыгожа глядзіцца
сподак-касцяшка ў вуху.

Часам з гушчы здарэнняў
вызірне вусціш – і знікла.
Гэта ў аздобе з ценяў
татэм паказвае іклы.

Бачыш на польскім полі
львоў з залатою грываі,
звоняць званкі ў наваколлі
па-афрыканску тужліва.

Простая ты, як спёка,
пальма – і між усмешак,
поглядаў і эківокаў
свой галубіш арэшак.

Як у гняздзе з лістоты,
што між галінак цьмее,
носіш пад сэрцам істоту,
сонную цацку – пігмея.

Арганічныя малітвы

(Modlitwy organiczne)

Маліў вадзяны павучок пра звон,
Каб звіць гняздо саматужна,
Клёны – пра лопасці для зярнят,
Пра зброю для кветкі – ружа.

Кожны благае пра вышні знак
І можа быць ім блаславёны,
Толькі прасіць трэба ўмеючы – так,
Як ружа, павук ці клёны...

Смерць карыятыды (*Śmierć Karjatydy*)

Каська з мясцовых штольняў,
Што сплывае блакітам,
З мармуру нарадзіўшыся, каб у святле залаціцца,
Муціць трымаць цягавіта
Бюргерскае паскудства
Зваднай камяніцы,
Тры паверхі пекла...
Лягчэй трымаць балконы,
Чым сэрца ў паслушэнстве!
Мармур слабеў, распаўзаўся,
Як закаханае цела.
Смяяліся мётлы і сходы
З карыятыды-Касі,
Што дворніка ўсё чакала
І ад надзеі мрела.

Шпіталь,
Дзе яна ляжала, –
Халодны і белы вугал,
Цела былая багіня
Выпростае ў гарачцы,
Канаючы так, як кожная служка павінна,

І шэпчучы: «Цёмна...
Сыходжу я ў склеп...»
«Па вугаль?»»

Бедны Хтосьці, сумны Ніхто
(Biedny Ktoś, smutny Nikt)

У Кагосьці сэрца хварэе
А навокал – мароз
і завяе...

Ён – змарнелы агарак свечкі
Толькі сіверам цягне
з печкі...

Гучна ў коміне стогне нябога
Той, хто носіць імя
Нікога...

Хтосьці злосны: выщце стаміла,
А Ніхто ўсё стогне
штосілы...

І Камусьці швах, і Нікому
І не дома кепска,
і дома...

Сумна грае Ніхто на флейце
І спявае
аб іншасвеце...

Той, хто хоча Нікім зрабіцца
Ловіць гэты зык
у сняжыцы...

Ловіць зыкі начной парою
І далей адсоўвае
зброю...

Ружы для Сапфо
(Róże dla Safony)

I

Буда без надзеі нёс свае запаветы,
Езэкііль з Ераміяй білі маланкай
У грахі людскія – гіенаў лядашчых,
Разважаў Сакрат, перамагаў Псаметых
Асірыйскага льва з крыважэрнай пашчай,
А ты, у аздобе з пасмаў-аметыстаў,
Спявала Плеядам пра любоў і каханкаў...

II

Як смела ты пісаць пра ружы,
Калі гісторыя палала ў летняй зморы?
Сёння ў бібліятэцы – прыборка: пыл над творамі кружыць,
А за акном па-вясноваму новая
Сапфо салаўём спявае
Так, як ёй сэрца гаворыць.

III

Як тады ў Мітылене
І на цэлым Лесбасе,
Чужая багам з лясных і прыморскіх пагоркаў,
Ты, Любоў, трывала ў слязах, алé не
Вытрывала, бо была, як цяпер, салодка-горкая.

IV

Сапфо з пушком над губою,
Сапфо фіялкавалася –
Калі Эрас ёй сэрца прашыў наскрозь,
Мроячы пра Пляяды, што ўстаюць у нябёсах,
Яна назвала яго:

GLUKUPIKROS¹...

V

Смуглая Сапфо і даўгавокая,
Сціплая, як кожны салавейка,
Пакахала нейкага Фаона,
Марака красы неапісальнай,
Пеставаў ён густы спецыфічныя:
Ненавідзеў лірыку натхнёную,
А мацней за ўсё – страфу сапфічную.

¹ Салодка-горкі (*старажытнагрэцк.*).

Жалю вартаю была ты ля яго, сястра,
Ты, што столькі д'яблаў спакусіла!
Як скаралася яго рукам!
Ах, без пошчаку якую меў бы сілу
У вачах глухога салавей?

А язмін, і фіялкі, і нарды –
Для пазбаўленых чуцця або бязносых?
Для заснулых – вабнасць зорнай ночы,
Што гучыць зефірнаю страфой?
Сапфо,
Натхнёная –
Вось чаму ты зведала пагарду
Ад Фаона.

VI

Паэтка, самазабойца
З фіялкавымі пасмамі
Стаіць над вадой...
«На што шукаеш ты моцы?»»

– Пад хвалю хачу з галавой,
Каб не бачылі, што я – няшчасная...

Спаленыя рукапісы
(Spalone rękopisy)

Сапфо была ў апале,
Яе даробак палілі,
Дымам плылі ружовыя
Хмары па небасхіле
З мінулага – міма, міма...

Мае лёгкія іх увабралі:
Вершы не сышлі з дымам...

Мора і гарады

(Morze i miasta)

I

«Блэкаут» у марской глыбі бясконцы...
Плывуць трывожныя драпежныя пачвары,
Адна адной баяцца. Часам блісне
Святло, ваенна-сіняе, – і гасне...
Там жах і наступ – тут клубяцца цені...
Сумбур. Ядомы пыл ляціць ва ўспышках...
І страшна, бы ў Варшаве ці ў Берліне.

II

Вось «блэкаут» душ людскіх і васьм цямрэча!
Без святла псаваць вачэй не варта кнігай...
Кепска бачачы, я нараблю памылак
У вядомых заветах – хоць бы ў гэтым:
«Ворага любі»... Не разумею!
Мабыць, пачакаю да світання...
Лямпа добрасці, цябе згасіць я мушу.

Памерлым

(Do umartych)

Імклівы час ілюзій і прыгод
Для вас застыў у скамянелы лёд...
Ды толькі хто вясне наробіць шкоды?
Успыхне Бог – і льду няма,
І час для вас імчыцца як заўсёды:
Не будзе вечнай і найзорная зіма...

Быць кветкай

(Буць kwiatem)

Расцвітае. У маўчанні вязне.

Месца кветак – клумбы ці палеткі.

Што яны – дэкор? Статысты? Вязні?

Пахваліць няцяжка кветкі,

а вось быць кветкай?..

Зорны вечар

(Wieczór gwiaździsty)

Начная слота квяцістых гоняў,
у цэнтры неба застыла Ліра,
і вунь Венера палае ясна...

А я – без зоркі. Мая ў агоніі
метэарыта, што мчыць у вырай,
ён мой – бо гасне...

Ружа, лясы і свет

(Róża, lasy i świat)

Не час аплакваць ружу, калі гараць лясы,
Не час лясы аплакваць, калі палае свет,
Калі зямны абшар адною стаў Сахарай...
Не час аплакваць свет, калі наўкол хаос,

Калі ніхто не знае ні дня і ні гадзіны,
І шар зямны расціснуў Богу грудзі,
Ды той паўстаў – як леў у гневе львіным,
Калі любая ноч чарнеецца ў журбе...

— — — — —
А я аплачу – ружу і сябе...

Вечаровая размова

(*Wieczorna rozmowa*)

Давай пагаворым аб лесе, дзе тонкім батыстам
Абкруціць галіны туман – і не будзем пра зоркі!
Зашмат нам казалі пра купал нябёс серабрысты,
Зашмат нам казалі аб вечнай гармоніі...

Падумай: злачынца-зямля між планет і камет
Нясецца ў цярновым вянцы – ашалела, штосілы.
Вянец свой з калючага дроту яна заслужыла!
Мы мусім у ёй сумнявацца – у ёй і яшчэ
У цэлым суствеце, ва ўсім яго стане і плане.

Хачу гаварыць аб англійскіх ляхах і аб эльфах,
Аб соннай сябрыне *bluebells* у цяністай цясніне...

Наш год, нашу эру забудзем хаця б на хвіліну,
Давай пагаворым – ды не пра вайну, не пра зоркі!
Бо ёсць яшчэ гнёзды крукоў, і ў смуге надвячоркі,
І перлы ў жмутах амялы, што вісяць на галінах.

Вызначэнні

(Тутулы)

Свет быў ваенна-шары,
«Блэкаут» блёкатам труціў кватэры,
Калі ў пыле цела знайшлі нежывое...

Дзіця, аскепкам снарада забітае,
Падумаем пра тое,
Як назваць цябе: «Невядомым цывільным жаўнерам»
Ці, можа, «Вялікай ахвярай»?

Толькі твой

(Tylko twój)

Не марна беглі плыні, раскроіўшы парогі,
Бо дзе была цясніна – цяпер абшар разлогі,
Не марна з гор сыходзіў шал лавіны,
Змрачнеюць людзі, бо вакол – руіны,
Нябожчыкі і заняпад кашмарны...

І жолуд прарастаў праз мох не марна –
Цяпер ён моцны, у шляхетным строі
І пра сябе пад самым небам мроіць.

Дажджынкі рупна разбуралі скалы,
Раслі ў ракушках перліны трывалыя...
І толькі твой даробак цалкам знік –
Сышоў на вецер, на нішто, на пшык.

Казка

(Вайка)

Князь эльфаў, бедных істот,
ветрам здалёк прынесены,
кленчыць і плача. Куды ні гляне –
усюды калючы дрот.

«Вайну не хвалю я следам за вамі,
што ў свеце крочыць суро́ва,
гэтак жа кветкі не ўздымуць камень
на зорных сваіх галовах...»

Вайна – толькі кветка

(Wojna to tylko kwiat)

Гэта толькі страшная кветка
расліны пад назвай Жыццё,
толькі выбух і колер
цярністых, штодзённых хмызоў,
прарослых дзіка і зухавата.

Гэта толькі жахлівы бутон
таго, што ёсць, –
палымяны, аж вочы коле,
нашы вочы, што плачуць багата!

Яна цвіце да канца свайго лета,
а як згубіць пачварную барву,
то стане шматком пажоўклай газеты
і скончыць свой гон.

Наматка з 1938 года

(Notatka z 1938 roku)

Дні восені – кастрычнік нечаканы,
Паўзём мы паўз лістоту на разведку,
Глядзім у дол, на мёртвыя сусветы,
Іх шолахам зачараванья...
Знішчальная пануе ў свеце сіла
І ўсё пытае, голасна і строга:
«Што ты, вясна-руплівіца, зрабіла?
Вясна, нічога!»

Бабуля ўвесну
(*Babcia na wiosnę*)

Воблачны брыль з жаўрукамі надзелі нябёсы,
Яблыні – у капляюшыках з лісця і кветак,
Шэпты з пылком і пяшчотай струменяцца з кветак,
Твару майго не крануўшы, пажоўкла-бялёсага.

Ліпы ў ядваб апрануліся, свежы і новы,
Як біжутэрыя радасці – пацеркі кветак,
І пацалункі лунаюць у музыцы кветак,
Шыі маёй не крануўшы ў кашнэ каляровым.

Сэрца закрыву я ад салаўінае трэлі,
Рушу ў віры расцвітанняў, квітненняў і кветак,
Цераз смугу разгайданых, развяханых кветак,
Не прытуліўшы фіялкі або імартэлі.

Пад парасонам сусвет аж ад смеху трасецца,
Вокам забойцы цікуе навокал з-за кветак,
Кроў яго – плынь з усіх зорак і водарных кветак
Разам са мною – халоднай слязінкай на вейцы.

Дары каханкаў
(*Dary kochanków*)

Ясь прывёз з мястэчка фігу.
Юзік – дзве фігі
для інтрыгі.
Адась з травінак сплёў пярсцёнак,
гуляючы сярод сасонак.

Нехта прынёс букет малачаю
(бо незласлівы і любіць жарты),
іншы (ён ведаў,
што я ўпадабаю):
старыя карты,
зламаны компас,
нудную аповесць
(ніколі яе чытаць я не буду!)
і гранату, знойдзеную ў рове,
якая не ўзарвалася цудам.

Я ў скарбонцы з кедру трымала дары
трох мудрацоў, маіх каханкаў:
пярсцёнак з травы,
компас стары
і гранату, якой знішчаюцца танкі.
А замуж урэшце выйшла за Збышка –
яго папярэдзілі: гэта ж пустышка!

Заляцаўся ён надта зацята:
пярсцёнак набыў з пазалотай,
не тое каб ён не ўздыхаў – уздыхаў употай
і ўсё ж паехаў купляць на каняжку:
«Гандлю было! – ён мучыўся
цяжка. –
Дорага, але рэч якая-ніякая».
(Бо з часоў Ягайлы і іншых ягамосцяў
сармацкая шляхта золатам пагарджае,
а цэніць медзь і сталь учынкаў –
каб ворагу даць у косці,
а золата хай ідзе да залатога д’ябла.)
Але потым яго полымя аслабла,
і падарункі як хваляю змыла.
Хаця не стану хлусіць, было яшчэ штосьці...
Ах, так!
Газета і чарніла.
Ды на пярсцёнак я гляджу пыхліва,
ім казыраю пры любой нагодзе,
бо гэта – не падробка,
гэта – дзіва,
абы яго не выкраў злодзей!
Калі ж мне трэба сукня ці якая
прыдатная для халадоў апратка,
мне Збышак кажа:
«Ты зусім вар’ятка?
Табе пярсцёнка не хапае?»»

Няма ні Яся болей, ні Адася,
ніякіх падарункаў і скарбонак,
і ўжо размова пра развод вялася,
але са мною – мой пярсцёнак.

Браткі на могілках
(Bratki cmentarne)

Мёртвыя выйдуць з долу
групкаю браткаў,
браткі, нямыя і кволья,
забылі ўсё даастанку.

Ззяюць расой блукальцы
без труны і без хаты,
браткі – былыя мάλцы,
браткі – былыя дзяўчаты.

Зялёны горад (Верш пра Кракаў)

(Zielone miasto (Wiersz o Krakowie))

Кракаў зіхціць у лістоце,
летнім дажджом абмыты,
двойчы зялёны пад поўняй
і ліхтарамі-смарагдамі –
плямамі на Звезынецкай.

Кракаў – сад Гефсіманскі:
бэз, язіны, каштаны,
дрэўнае войска – і птушкі!
Лес гэты – тайныя шэпты,
лес гэты – плач, пацалункі,
ціхія ўздыхі, абдымкі...

Рэха нямецкай каманды.

Сучасная жанчына
(Kobieta dzisiejsza)

Яна цяпер як іншапланецянка,
Ваенна-паднябесная каханка,
Што ў горне жарсці робатаў раджае,
Патрэбных авіяцыі і танкам.

Размова з Умарам
(Rozmowa z Omarem)

- Сышоў ты, Умару, у вечнасць, шчаслівы,
Пакінуў сусвет наш – дурны і зласлівы.
- Ды мог быць паэтам я ў нашым сусвеце,
І лепшага ў ім не знайсці табе дзіва.

Бомбатрансляція

(Bombotówstwo)

Малы алтар, дзе моляцца паяцы,
Прыёмнік, што трансліюе голас свету,
Ты пыхі поўны і не маеш рацыі,
Бамбічна ведучы бомбатрансляцыю.

Чалавечая казюрка

(Owad ludzki)

У нашых размовах – суцэльныя дзюркі:
Сябры нас не чуюць, мяняюцца людзі.
Не розум, а крылы. Што з гэтага будзе?
Сказюрымся, мабыць? – Спытай у казюркі!

Умар Хаям і Млечны Шлях
(Omar Khayam i Droga Mleczna)

Зорны пыле, срэбны зорны пыле,
Кола ты замкнуў на небасхіле,
І ўгары цябе відно...

Ты ж, Умару, мой прыяцель з Персіі,
Так даўно ацаніў гэты персцень
Даражэй за ружы і віно!..

Ды ў тых сферах сонечнай ігліцы,
Ды ў тым свеце перлавае мары,
У кангламераце зорных гарадоў,
Хто паэтам зможа падзівіцца,
Хто паэтаў зможа супакоіць,
Хто паэтам зможа Часу ўзычыць,
Ад якога бліскаюць зарніцы.
Пагарджаюць намі там, Умару...

Туманнасць Арыёна,
Вялікі Воз, і зорныя цыклоны,
І Андрамеда, што бяздонне запаліла!

Вітанні вам, вірам на белых крылах!

Там – марнатраўства і краса, не бачная вачамі,
а тут – Зямля, скрываўленае сэрца
з яго сямю мячамі.

Там – тысячы гадоў, мільёны, квадрыльёны
ў разводах зорнай кашы,
а мы гадзіны лічым забабонна,
і мы, і продкі нашы.

Канец пыхлівай готыцы:

яна ўжо не для нас, –
і дрэву, што загінула, расцягае надвое,
у смертаносны і ўрачысты час,
і закаханым, бо адно ў іх сэрца на дваіх,
яго разлука кроіць...

ЗМЕСТ

Гісторыя пра чараўніц.....	5
Туманы і жоравы.....	9
Час – кульгавы кравец.....	10
Крыху пра дамавіка	11
Вяселле.....	12
Балотнік.....	13
Ружовая магія	14
Я	15
Пташка.....	16
Скрадзены верш	17
Бабуся.....	18
Цёткі.....	19
Геліятроп	20
Сірэны.....	21
Жанчына ў моры	22
Бяспека.....	24
Вялікі Воз	25
Матыль.....	26
Фота.....	27
Сляпая.....	28
Жураўлі.....	29
джаз-банд.....	30
факстрот	31
трэба хадзіць у масцы.....	32

Каралева Зімы	33
Цемнасмрэчынскі лес.....	34
Сям'я чараўніцы	35
Пчала	36
Медузы.....	37
Жанчына-Ікар.....	39
Чарнакніжка Парыжа	40
Цень бабкі	44
Памерлая лялька	45
Жанчына і Каруза	46
Восень	47
***(<i>Магноліі схіляюць цяжар бялюткіх твараў</i>) ...	48
Акацыі.....	49
Букі.....	50
Цяжарная.....	51
Арганічныя малітвы	53
Смерць карыятыды.....	54
Бедны Хтосьці, сумны Ніхто.....	56
Ружы для Сапфо.....	58
Спалення рукапісы.....	61
Мора і гарады.....	62
Памерлым	63
Быць кветкай.....	64
Зорны вечар	65
Ружа, лясы і свет.....	66
Вечаровая размова.....	67
Вызначэнні.....	68

Толькі твай.....	69
Казка.....	70
Вайна – толькі кветка.....	71
Нататка з 1938 года.....	72
Бабуля ўвесну.....	73
Дары каханкаў.....	74
Браткі на могілках.....	77
Зялёны горад (Верш пра Кракаў).....	78
Сучасная жанчына.....	79
Размова з Умарам.....	80
Бомбатрансляцыя.....	81
Чалавечая казюрка.....	82
Умар Хаям і Млечны Шлях.....	83

У серыі «Паэты планеты»,
акрамя «Выбраных вершаў» Марыі Паўлікоўскай-Яснажэўскай,
таксама ёсць у продажы зборнікі такіх паэтаў, як:

Сапфо «Песні»

Франчэска Петрарка «Выбраныя песні з «Канцаньерэ»

П'ер дэ Рансар «Выбраныя вершы»

Ўільям Шэкспір «Выбраныя санеты»

Ёган Вольфганг Гётэ «Выбраная паэзія»

Габрыэла Містраль «Выбраныя вершы»

Умар Хаям «Выбраныя рубаі»

Шарль Бадлер «Выбраныя вершы»

Райнэр Марыя Рыльке «Выбраная лірыка»

Фрыдрых Гельдэрлін «Выбраная паэзія»

Генрых Гайнэ «Выбраныя вершы»

Гіём Апалінэр «Выбраная паэзія»

Эдгар По «Выбраныя вершы»

Федэрыка Гарсія Лорка «Выбранае»

Джон Кітс «Выбранае»

Рыгор Барадулін «Перавыбранае»

Дзімча Дэбляянаў «Выбранае»

Гай Валерый Катул «Выбраныя вершы»

Яраслаў Вырхліцкі «Выбраная паэзія»

Ян Каханоўскі «Выбранае»

Катры Вала «Выбраныя вершы»

Канстандзінас Кавафіс «Выбранае»

Барыс Пастарнак «Выбраная лірыка»

Аляксандр Чакс «Выбраныя вершы»

Хуан Рамон Хіменэс «Выбраная лірыка»

Юлі Таўбін «Выбранае»

Хаім Нахман Бялік «Выбраная паэзія»

Баляслаў Лесьмян «Выбраныя вершы»
Шандар Петэфі «Выбраная паэзія»
Міхай Эмінэску «Выбраная паэзія»
Ўільям Батлер Ейтс «Выбраныя вершы»
Эмілі Дыкінсан «Выбраная лірыка»
Алесь Разанаў «Перавыбранае»
Мацуа Басё «Выбраныя хайку»
Геарг Тракль «Выбранае»
Сяргій Жадан «Вершы»
Рабіндранат Тагор «Гітанджалі»
Сэсар Вальеха «Выбраныя творы»
Сігб'ёрн Обстфельдэр «Выбраная паэзія»
Томас Стэрнз Эльёт «Выбраная паэзія»
Арцюр Рэмбо «Выбранае»
Нікалоз Бараташвілі «Паэзія»
Фрыдрых Шылер «Выбраная паэзія»
Умбэрта Саба «Выбраныя вершы»
Марк Валерыі Марцыял «Выбраныя вершы»
Ўолт Ёйтмэн «Выбраная паэзія»
Візма Бэлшавіца «Выбраная лірыка»
Мікола Зэраў «Выбраная паэзія»
Адам Міцкевіч «Выбраныя вершы»
Юсцінас Марцінкявічус «Выбраная лірыка»
Бгартрыгары «Выбраныя вершы»
Эдыт Сэдэргран «Выбраная паэзія»
Ду Фу «Выбраная лірыка»
Эрлінг Кітэльсен «Выбраная лірыка»
Ўільям Блэйк «Выбранае»
Уладзімір Маякоўскі «Паэзія»
Томас Вянцава «Выбраныя вершы»
Гунар Экелёф «Выбраная лірыка»

Вільгельм Мюлер «Вибрана лірыка»
Анакрэон «Песні і фрагменты»
Энхедуанна «Сакральная паэзія»
Архілох «Вершы і фрагменты»
Срэчка Косавел «Вибраныя вершы»
Фернанду Песоа «Вибранае»
Канстанты Ільдэфанс Галчыньскі «Вибранае»
Дзмітро Паўлычка «Вибраныя вершы»
Захірыдзін Мухамад Бабур «Вибраныя творы»
Джордж Гордан Байран «Вибрана паэзія»
Джакама Леапардзі «Вибраныя песні»
Міхась Стральцоў «Вибраныя вершы»
Геарг Гайм «Вибраныя вершы»
Сьтывен Крэйн «Вибраныя вершы»
Стэйн Стэйнар «Вибрана паэзія»
Назым Хікмет «Вибрана паэзія»
Анна Ахматава «Вибраныя вершы»
Цін Уевіч «Вибрана паэзія»
Кшыштаф Каміль Бачыньскі «Вибраныя вершы»
Абу Убада аль-Бухтуры «Вибрана паэзія»
Марына Цвятаева «Вибрана лірыка»
Герыт Ахтэрберг «Вибрана лірыка»
Нагапет Кучак «Вибраныя айрэны»
Іван Бунін «Вибрана паэзія»
Поль Вэрлен «Вибрана лірыка»
Нэлі Закс «Вибрана лірыка»
Рой Кэмпбел «Вибрана паэзія»
Сальваторэ Квазімада «Вибрана лірыка»
Багдан Ігар Антоныч «Вершы»

Паўлікоўска-Яснажэўска, М.

П21 Выбраныя вершы / Марыя Паўлікоўска-Яснажэўска; пер. з польскай Ганны Янкута. — Мінск : Выдавец Зміцер Колас, 2022. — 92 с. (Паэты планеты).

ISBN 978-985-23-0186-2.

Марыя Паўлікоўска-Яснажэўска (1891–1945) – польская паэтка, звязаная з колам скамандрытаў, яскравая прадстаўніца міжваеннага дзесяцігоддзя. У яе вершах, іранічных, пачуццёвых і афарыстычных, увасоблены дух часу – вера ў прагрэс, цікавасць да навукі і табуяванай на той час тэмы жаночай цялеснасці, з якой паэтка абыходзілася скандальным, на думку тагачасных крытыкаў, чынам. У пазнейшай творчасці звярталася да асэнсавання Другой сусветнай вайны.

Адрасуецца шырокаму колу чытачоў.

УДК 821.162.1-1

ББК 84(4Пол)-5

Серыя «Паэты планеты»

Літаратурна-мастацкае выданне

Марыя Паўлікоўска-Яснажэўска

ВЫБРАННЫЯ ВЕРШЫ

Дызайн *Марціна Русеўскага.*

Рэдактарка *Кацярына Маціеўская.*

Адказны за выпуск *Зміцер Колас.*

Падпісана ў друк 11.07.2022. Фармат 60×90^{1/32}.

Папера афсетная. Друк лічбавы.

Ул.-выд. арк. 1,98. Ум. друк. арк. 2,88.

Наклад 250 асобнікаў.

Выдавец і паліграфічнае выкананне
індывідуальны прадпрымальнік Зміцер Колас.

Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі
выдаўца, вытворцы, распаўсюдніка
друкаваных выданняў № 1/291 ад 17.04.2014.

Пр. Незалежнасці, 105-14, 220023, Мінск.